

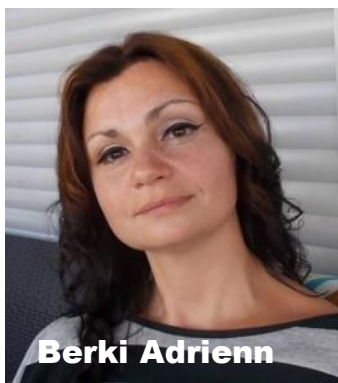
# HATVAN ÉV LUNDBAN

Írta és rendezte: **Barnóczy Ákos**



Barnóczy Ákos Sárospatakon tanult színháztudományt és népművelést. Rendezései mellett színdarabokat ír, publikációi jelennek meg különféle magazinokban, továbbá szinkron dramaturg és fordító. Dolgozott forgatókönyvíróként

a *Barátok közt* sorozaton, és írta az *Európa Expressz*-t is. A *Szekélykőr* az első nagyjátékfilmje. Ezt követte a *LogIn.c.* mozifilm. Érdekesség, hogy a *FeR* Produkció színészei mindegyik filmjében szerepelnek.



**Berki Adrienn**

Zene indul, Adri érkezik, és elénekli, Koncz Zsuzsa Zeng az énekszó, cím dalát. (él kíséret)

1 HANG JEL: ahogy Adri kiment 1. track (EGMONT 4:50-t 1)  
1 JEL: 1. KÉP (CAMUS arca)

1. JELENET

Fényváltás: sötét, nagyon halk zene indul: *sz az Egmont* nyitányo majd a

kivetít n Camus fotója jelenik meg, aztán felirat:

**Albert Camus (1925 -1960) világhír francia író, filozófus**

Fényváltás: egy asztal kap megvilágítást, tele iratokkal és egyéb apró tárgyakkal, melyek azt jelzik, hogy egy író dolgozószobájában vagyunk.



**Szecsődi M. László**

Bejön Szecső, mint Camus. Újságok a kezében, zaklatott, beleolvas az egyikbe, ami nagyon feldühíti.

CAMUS:

(felkiált:) Nem!!! Ez egyszer én nem igaz! í (majd elgondolkodva, de még hangosan:) Nem, tartozom azok közé.

Hirtelen elhatározással leül, láthatólag elkapja az ihlet és írni kezd. í

2 HANG JEL: végszóra zene HIRTELEN leÁLL

CAMUS:

Nem tartozom azok közé, akik azt kívánják, hogy a magyar nép újra fegyvert fogjon, bevesse magát egy eltiprásra ítélt felkelésre, a nyugati világ szemeláttára, amely nem takarékoskodnék sem tapssal sem keresztényi könnyel, hanem hazamenne, felvenné házi papucsát, mint a futballszurkolók vasárnap kupamérkőzés után.

A magyar vér oly nagy értéke Európának és a sza-

## SZEREPLŐK

Koncz Zsuzsa Zeng az énekszó, cím dalát el adta:

Berki Adrienn.

NARRÁTOR: Fejes Rita

CAMUS: Szecső di M. László

SZÍNÉSZ: Bodor Géza,

MENEKÜLT 1: Szecső di M. László

MENEKÜLT 2: Bodor Géza,

TANÁRN : Berki Adrienn

SZÍNÉSZN : Fejes Rita

ELADÓ: Bodor Géza

SVÉD VÁSÁRLÓN :Berki Adrienn

BARÁT: Szecső di M. László

BARÁT N : Fejes Rita

FÉRFI: Bodor Géza

N : Fejes Rita

Cseh Tamás: *Illegálisban* ó ukulelén el adta

Bodor Géza

badságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét.(í ) í szí-  
vemb l kívánom, hogy a magyar nép néma ellenállása meg-  
maradjon, er sődjön és í megmaradjon addig a pillanatig,  
amíg keleten az ellenforradalmi állam mindenütt összeom-  
lik ellentmondásainak és hazugságainak súlya alatt.

*Nagyon kicsit agyal, felpattan, és fel-alá járkálva, mintha diktálna, majd néha visszaroohan az asztalhoz:*

CAMUS:

A legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért, és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. (í ) í csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol, - még közvetve sem ó igazoljuk a gyilkosokat. (í ) A magyar munkások és értelmiségiek (í ) tudják mindezt, s k azok, akik mindennek mélyebb értelmét velünk megértették. Ezért, ha szerencsétlenségükben osztoztunk, - miénk a reményük is. (í ) í szám zöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet k nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!ó

Végszóra a zene egy picit feler sődik, majd kiáll, ezzel egy

id ben fényváltás, a Narrátor van a játéktér közepén.

NARRÁTOR:

Jó estét kívánok! Teljesen mindegy, hogy a világnak melyik tájára vetette a sors, valószínűleg a legtöbb magyart különös egy érzés keríti a hatalmába, amikor beleolvas ezekbe az imént hallható sorokba, melyeket az az Albert Camus vetett papírra,



**Fejes Rita**

aki talán az egyik legmeghatározóbb és a legnagyobb tiszteltnek örvendő gondolkodója volt egy id ben nem csak Nyugat Európának, hanem ez egész akkori szabad világnak. Ebben a teremben pedig talán még er sebben hatnak szavai, hiszen ki ne tudná a jelen lévő közül, hogy a Lundi Magyar Kulturfórum megszületése az 56-os Szabadságharc leverését követ menekülthullámhoz köthet . (kiküldi Camus-t)

## 2. jel: Camus ó 1. KÉP KI

Végül is, ha körülnézünk a világban, akkor minden olyan helyen, ahol magyar szervezeteket találunk, azokról általában kiderül, hogy annak idején az 56-osok alapították. Természetesen, azóta rengeteg víz lefolyt a Dunán, és ha nem is annyi, de azért elég sok víz lefolyt a Hőjén. És bár hálaistennek még most is körünkben üdvözölhetünk sok 56-ost, a legtöbb svédországi magyarnak, akik később érkeztek, már a történelem részét képezik az események. Úgy gondoltuk, hát, hogy nem árt, ha egy kicsit végigtekintünk az egyesület 60 évén. Még szerencse, hogy az 50 éves évfordulóra készült egy egészen különleges kiadvány, úgyhogy nem lesz nehéz dolgunk. í

## 3. jel 2 KÉP

(A KIADVÁNY FOTÓJA),

*majd egy másik színész érkezik, és átad a narrátornak egy példányt az 50- éves évkönyvből* Köszönöm! í Szóval, akkor nézzük. *(el veszi, belelapozí . kicsit zavarba jön, í a másik távozó színészhez fedetten.)* Biztos, hogy ez az a példány?

SZÍNÉSZ:

Biztos.

NARRÁTOR:

Hát, jó. *(elkezd svédiül, rosszul felolvasni a kiadványból:)* Historisk betraktelse över Ungerskt Kulturforum i Lund Resan började för 50 år sedan. Ötven? Fifty? í Vagy Fünfzig? í Bocsánat, de ez nekem nagyon svédiül van.

SZÍNÉSZ:

*(még távoztában:)* Lappozz, az elejére, magyarul kezd dik.

NARRÁTOR:

Ja, tényleg! *(elkezd szárazon olvasni a szövegből:)* ö í túlnyomó többségük részére ideiglenesen az örtoftai cukorgyár munkásotthonát jelölték ki szálláshelyül, ahonnan naponta jártak be Lundba nyelvtanfolyamra. Els sorban azok jöttek ide, akik tanulni szerettek volna, vagy megszakított tanulmányaikat kívánták itt folytatni. Sokak számára

csupán ugródeszka volt a lund-i tanfolyam. *(majd mosolyogva leteszi a könyvet)* Mielőtt bárki megjedne, nem akarom felolvasni mind a 64 oldalt. Inkább nézzük meg, milyen lehetett belecsöppenni annak idején a többnyire idegen nyelveket nemigen beszélő, maximum egy kicsit oroszul tudó els lund-i fecskéknek egy más környezetbe, egy másik világba.

3. HANG JEL: šegy másik világba!!!!ö

2. track ó (ELVIS)

4. jel

3. KÉP

(TANTEREM)

4. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy BEÁLLTAK MOZDULATLANUL a helyükre)

2. JELENET

*A vetít vásznon egy iskolai osztályterem képe látszik, amin kényelv (svéd-magyar) felirat:*

*šNYELVTANFOLYAM KEZD KNEKö, SPRÁKKURS FÖR NYBÖRJARE egy vagy két asztal, pár székek, mint iskolai padok. Két korabeli ruhába öltözött menekült ül a padok között.*

*A menekült lóvadul búj egy nyelvtankönyvet, menekült 20 látványosan unatkozik, fel alá járkal.*

MENEKÜLT 1:

orsak, Förlát migí

Ejtsd: ja, nej, tack, ingen urszak, förlót mej

MENEKÜLT 2:

Minek strapálod magad, Lacikám? Ez már nem Rákosi pajtás fejtágtója, itt senki nem fog vizsgáztatni.

MENEKÜLT 1:

Ha török, ha szakad, én itt gyorsan be fogok illeszkedni.

MENEKÜLT 2:

*(röhögve:)* Ha nem megy a kapcsolatfelvétel a helyi csajokkal, akkor maradj a házi kosznál.

MENEKÜLT 1: Nem arról van szó.

MENEKÜLT 2: *(mindent tudón belenéz a másik szemébe)* Hát, persze.

Csönd.

MENELÜLT 1: A magyar csajok mind foglaltak.

MENEKÜLT 2:

Akkor nagy bajban vagy, öregem: az oroszot se tudtad megtanulni 11 év alatt.

MENEKÜLT 1:

Mert nem volt motivációm.

MENEKÜLT 2:

*(gúnyolódva)* És a pártbeli elmenetele? Az mi volt, Takács elvtárs? Az smafu?

MENEKÜLT 1:

Ne elvtársozz! í Még viccből se.

MENEKÜLT 2:

Miért? A Kis Gombacsik is megmondta: a svédek a szocikat válogatták ki a Jugó táborokból. í Hiába nézel, ez igenis így volt. *(ironikusan:)* Mert itt, kérlek szépen, komolyan hiszik, hogy létezik az šembearcú szociázmusó.

MENEKÜLT 1:

Nem vagyok szoci.

MENEKÜLT 2:

Ezt itt így mondják, hogy *(svédiül:)* šNej jag ÄR inte socialdemokrat/socialistö. Ne j jag er inte socialdemokrat *(spéttel:)* De hogy-hogy nem vagy szoci?

MENEKÜLT 1:

A Piaristákhoz jártam, még 48 előtt. Egy kicsit kozmetikáztam a bevándorlási irlapokkal.

MENEKÜLT 2:

Jobb, ha erről hallgatsz. Ez a magyar kiskapu-keresvirtus itt, szerintem, nem járja.

MENEKÜLT 1:

A komcsik tisztára paranoiást csináltak belőled. Ezek a svédek itt szeretnek minket. Ezt figyelj! *(el vesz egy újságot)*

MENEKÜLT 2: *(röhögve:)* Minek neked ez a Skandináv Pravda? Egy szót se értesz belőle.

MENEKÜLT 1: *(kényszeredetten:)* He-he-he. í Na, jó, a Köves Dini lefordította, mit írnak rólunk: *(el húz egy györrött kézzel írt fordítást)* šA magyarok megtalálták a helyüket Svédországban, új hazájukban. A legtöbben már jól beszélnek a nyelvet, sokan közülük dolgoznak.

MENELÜLT 2:

*(gúnyosan)* Hát akkor ez a cikk nem rólad szól.

MENEKÜLT 1:

Folytathatom? í Különbözőbb beilleszkedési problémák nem tapasztalhatók. A menekültek gyorsan elhelyezkedhettek, általában a szakmájuknak megfelelő állásban, hiszen már eleve úgy válogatták ki őket, hogy feltölthessék velük a munkapiaci hiányokat.

MENEKÜLT 2:

*(elveszi az újságot)* í Úgy látszik, kellünk a vikingeknek. És persze a vikingnéknek.



Bodor Géza

## MENKÜLT 1:

(*röhögve:*) Fogadjunk, hogy te t lük tanultad meg a svéd nyelv rejtelmeit.

## MENEKÜLT 2:

(*letép az újságból egy darabot*) Hát, nyelvérzékük az van nekik, az egyszer biztos.

## MENEKÜLT 1:

Te meg mit m velsz?

## MENEKÜLT 2:

(*dohányt vesz el*) Sodrok egy kis hazait. Annnyira azért még nem helyezkedtem el a munkaer piacon, hogy meg tudjam fizetni a méregdrága nyugati cigiket. .. Na, ne vágj már olyan savanyú képet! Megtanítok egy tuti mondatot, amivel le veszel a lábáról minden sz ke Ingridet és Karint. (*svédül.:*) ŐOlyan jó segged van kisanyám, hogy kihozod bel lem az állatotő

Du har en sån fin rumpa så du får djuret ur mig, tjejen Dü har en son fin rumpa szo dü for jüret ür mej, sejjen

## MENEKÜLT 1:

Ez mit jelent? Valami romantikus?

## MENEKÜLT 2:

Tiszta románc. És fennkölt költészet, amit l a svéd csajok garantáltan elalélnak.

MENEKÜLT 1: Garantáltan? (*bénán, szinte felismerhetetlenül próbálja ismételni a svéd mondatot*)

MENEKÜLT 2: Nem mondanám, ha nem így lenne.

MENEKÜLT 1: (*bénán, szinte felismerhetetlenül próbálja ismételni a svéd mondatot*)

MENEKÜLT 2: Segítek, kisfiam. Lassan ismételd!

(*svédül.:*) ŐO-lyaní ö Du har ejtsd dü har

MENEKÜLT 1: (*közben jegyzetel*) (*svédül.:*) ŐO-lyaní ö du har

MENEKÜLT 2: (*svédül.:*) Őí jó seg-ged vaní ö en sån fin rumpa

MENEKÜLT 1: (*svédül.:*) Őí jó seg-ged vaní ö en sån fin rumpa

MENEKÜLT 2: (*svédül.:*) Őí kis-a-nyámí ö tjejen (ejtsd: sejjen)

MENEKÜLT 1: (*svédül.:*) Őí kis-a-nyámí ö

MENEKÜLT 2: (*svédül.:*) Őí hogy ki-ho-zod be-l - lemí öså du får

MENEKÜLT 1: (*svédül.:*) Őí hogy ki-ho-zod be-l - lem í ö

MENEKÜLT 2: (*svédül.:*) Őí az ál-lat-otő djuret ur mig (ejtsd: juret) (ejtsd: mej) *de lehet jobb fonteikusan mivel most tanulják J*

MENEKÜLT 1: (*svédül.:*) Őí az ál-lat-otő . És ez biztos, hogy bejön?

MENEKÜLT 2: Akkora hatása lesz, hogyí hogy el se tudod képzelni.

*Svéd nyelvtanárn érkezik.*

TANÁRN : (*svédül.:*) Jó napot, kedves magyar diákok. God dag kára ungerska studenter (etsjd: gu dag, sera ungerska sztudenter)

MENEKÜLT 2: (*svédül.:*) Jó napot, tanárn . God dag, fröken

MENEKÜLT 1: (*svédül, bénán.:*) Jónái napoøtan-n . í (*a társának magyarul.:*) Hú de csinos.

MENEKÜLT 1: Ja, egy kicsit dögösebb, mint a múlt heti csoroszja.

TANÁRN : Vad är det? Mi az?MENEKÜLT 2 :

(*svédül :*) A barátom dögösnek tarja a tanárn t. Min vän tycker att du är läcker etjds: min ven tükker att dü er lekker

TANÁRN : (*menekült 1-hez svédül.:*) Ez itt nem helyénvaló. Mít tanult a héten, kedvesí (*belenéz a map-*

*pájába.:*) Lastzí Las-lóóó? Det här är inte lämpligt

här. Vad har du lärt dig under veckan L? Ejtsd: De her er inte lemplit her. Va, har dü lert dej under vekkan L?

MENEKÜLT 2 : Azt mondja, nem is tudta, hogy milyen szép szeme van a magyaroknak. Szerintem, dobd be magad. Tutira mégy.

MENEKÜLT 1: De hát nem is sz ke.

MENEKÜLT 2: De biztos, hogy Ingrid vagy Karin.

MENEKÜLT 1: (*el veszi, amit az el bb leírt, svédül olvas.:*) ŐOlyan jó segged van kisanyám, hogy kihozod bel lem az állatotő Du har en sån fin rumpa så du får djuret ur mig, tjejen Dü har en son fin rumpa szo dü for jüret ür mej, sejjen

TANÁRN : (*svédül.:*) Disznó! Svin! Ejtsd: Szvín

*Lekever egy nagy pofont a ømenekült 1ønek, aki vádlón néz a ømenekült 2øre.*

MENEKÜLT 2: Most mi van? Megtörtént az els kapcsolatfelvételed. Menni fog ez a beilleszkedés, öregem.

5. HANG JEL: ŐMenni fog ez a beilleszkedés, öregemő 2. track (ELVIS)

ugyanaz a hangjel, mint az el bb

6. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy KIMENTEK A SZÍNR L) (ELVIS KI)

5. jel

3. KÉP KIí

6. jel

4. KÉP

(WASS ALBERT MONTÁZS )

SZÍNÉSZN :

Wass Albert: Honvágy (részlet)

Tudom, olykor súlyosan reád nehezedik. Kezed régi kilincsek emlékét l sajog, szemed el tt fölködlök egy ház, földben rég elhangzott szavak visszhangja duruzsol. Gondolatban sorra járod a régi szobákat, lelked ujjjaival végigsimogatod a kedves, kopott bútorokat. Meghitt illatait feléd küldözgeti egy régi kert. Gyermekkori ösvények kavicsa csikordul emlékezésed léptei alatt. Hegyek és völgyek, erd k és mez k támadnak életre benned. Eszedbe jut egy régi vázában egy régi virág. Egy szék. Egy tükör. Egy kedves mintájú függöny: A napfény, ahogy valamikor szobádba besütött. Vagy a hold, ahogy behavazta a kerti utat s az illattal álmódzó rózsatöveket. Emberek jönnek feléd a múltból, tekintetek érnek, szavak zsongnak. És mérhetetlenül vágyódsz oda vissza, ahonnan a sors elszakított.

Fáj, tudom. Lelked eltépett gyökérszállai véreznek ilyenkor. (í ) í majd rájössz, hogy ami benned fáj, az nem is honvágy már, csupán emlékezés. (í ) Senki nem rabolhatja el T led azt, hogy amire emlékezel, az gyönyör en szép. (í ) A honvágy már nem is vágy többé benned, hiszen miképpen vágyódhatnál arra, ami eltelt. Már csak emlékezel a honra. S amíg emlékezel: tervezgeted már az új hont magad köré, hogy legyen mire emlékezzenek a gyermekeid. (í )

7. jel

KÉP KI . MIKOR RITA KIMEGY

NARRÁTOR:

Szóval, bár a honvágy néha el el vette az idegenbe szakadt magyarokat, a beilleszkedés tényleg meglep en gyors volt. Sokan igen megbecsült tagjai lettek a helyi közösségeknek, de közben sose feledték el, honnan jöttek. Ebben a hagyomány rzésben elévülhetetlen érdemei vannak a Dombay József által alapított és sokáig vezetett Lundi Magyar Kulturfórumnak

8. jel



5. KÉP

(DOMBAY JÓZSEF)

9. jel

6. KÉP

(50-ES ÉVEK M SOR)

10. jel

7. KÉP

(TÜNTETÉS)

Persze, túlzás lenne azt állítani, hogy mindig minden tökéletesen és zökken mentesen ment. Na, nem a kulturális rendezvényekkel voltak gondok, és nem a szintén közösen szervezett demonstrációkkal, amelyek olyan jól sikerültek, hogy gyakran a svéd média is említést tett róluk. Hanem azzal, hogy ugyebár magyarokról beszélünk. Mert sok mindenre vagyunk büszkék, rengeteg olyan kulturális teljesítménye van a magyarnak, amire mindenhol a világon felkapják a fejüket, számtalan olyan hagyományunk van, melyeket joggal tartunk fontosnak átörökíteni az utódainknak, de nekünk magyaroknak van egy olyan tulajdonságunk amitú khmí finoman fogalmazvaí nem biztos, hogy annyira bátran teszünk ki az ablakba. í Hát, igen: ez a széthúzás. Valljuk meg, ez azért egy olyan örökségünk, ami a Dunától 1.300 kilométerre is rendre fel tudja ütni a fejét közöttünk.

Ám azt is el kell mondanunk, hogy széthúzás csak akkor van, ha valaki azt hátulról szítja. Ez az intrikus a Lundi Magyar Kultúrfórum (és persze minden más emigráns szervezet esetében) maga a Magyar Állam voltí

11. jel

8. KÉP

(KÁDÁR KORMÁNY)

í Moszkvából irányított pesti kormány úgy próbált éket verni a magyarok közé, hogy amnesztiát hirdetett mindenkinek, aki hazatelepül. Nyilván mindenki tisztában volt azzal, hogy azok ülnek a pártszékház bársonyszékiben, akik vérbe fojtották a forradalmat. Ám a honvágy nagy úr, és ha egyszerre akar valaki megmaradni magyarnak, miközben teljes életet élve próbál boldogulni egy olyan vidéken, amit most már a hazájának tekint, akkor, az nem mindig megy olyan könnyen.

Még szerencse, hogy a magyaroknak van egy másik jellemz tulajdonsága is: gyakran tudunk a nehéz helyzeteken a humor, a nevetés segítségével felülemelkedni.

7. HANG JEL: ša humor, a nevetés segítségével felülemelkedni

3. track (LOCOMOTION 0:09-T L)

Végszóra, vidám hangulatú változászene, egy 60-as évekbeli nyugati sláger.

III. JELENET

Valamilyen, a boltba ill svéd felirattal. Speceri (Élelmiszerbolt-régisen). Halva priset på socker denna vecka Féláron a cukor ezen a héten.

8. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy KIMENTEK A SZÍNR L) (LOCOMOTION KI)

12. jel 9. KÉP (SVÉD BOLT)

A š pultő mögött egy fehér köpenyes eladó, vele szemben egy svéd n fizet (hatvanas évekbeli selymekend a fején és napszemüveg)

ELADÓ: (svédül:) Köszönjük a vásárlást, Johanson aszszony, és boldog karácsonyt. Tack för idag fru Johansson och God Jul! Takk för idag, frü J okk god jül

SVÉD VÁSÁRLÓN : (svédiül:) Boldog, karácsonyt! God Jul

Vásárló el, az eddig konzervatívnak mutatkozó eladó, mikor magára marad, idegesen felkap egy táblát, amire

az van írva svédül, hogy šzárvaöStängt. Kirakja az ajtón kívülre, gyorsan lekapja a fehér köpenyét, ami alatt öltöny nyakkend van, és egy kokárda. El húz a zsebéb l egy papír cetlit, és elkezd próbálni.

ELADÓ:

šHajdanában, amikor még

Így beszélt a magyar ember:

Ha per, úgymond, hadd legyen per!

Ami nem volt épen oly rég

Valahol a Tiszaí ö í .A francba!

(belenéz a cetlibe)

Tiszaháton, hát persze, hogy Tiszaháton.

ší Ami nem volt épen oly rég

Valahol a Tiszahátoní ö

Élt egyí

Kopogás, két rövid egy hosszúú . erre az eladó elhallgat és odakapja a fejét, majd vár: három hosszú kopogás.

ELADÓ: Búj be!

A barát érkezik.

BARÁT:

Azt hittem, hogy hamarabb bezártok. í Mi van rajtad?

ELADÓ

Mi lenne? Öltöny. Te is igazán megtisztelhetnéd a szentestét azzal, hogy rendes ruhát húzol.

BARÁT

(végig néz magán) Mi bajod van a gönceimmel? (a kokárdára mutat) És az, mi?

ELADÓ

Mi bajod van a kokárdámmal? Azért ilyen kopott, mert még a Bem szobornál a Pet fi körös tüntetésen viseltem, és megfogadtam, hogy soha nem cserélem le egy újabbra, ha cernává foszlik, akkor se.

BARÁT

Nem t nt fel, hogy december 23.-a van?

ELADÓ

Mivel 3-kor már töksötét van ó amit akkor se fogok megszokni, ha én leszek a Svéd Miniszterelnök ó valahogy felt nt. í Meg ne szólalj! Igen, (a barátját utánözva:) az is rémlik, hogy mikor viseltünk otthon kokárdát. De most itt vagyunk, és én úgy döntöttem, hogy nekem minden ünnep Nemzeti Ünnepe.

BARÁT

Komolyan? A karácsony? Jézus születése?

ELADÓ

Miért ne? Biztos ott is volt egy szabadságharcos emigráns, És tuti robbantotta ki a balhét.

BARÁT

Ezt meg hol olvastad már megint? Komolyan mondom, neked az ment az agyadra, hogy itt nincs cenzúra.

ELADÓ

Azt olvasok, amit akarok.

BARÁT

Te tudod! í És az megvan már, mit fogsz szavalni?

ELADÓ

Figyelj! (elkezdene szavalni) šArany János: Aí ö

BARÁT

(közbevág) Már megint a Walesi bárdok? Mindenkinek tele van a hócip je, hogy másról se tudsz beszélni ezeken a kultüresteken, mint a zsarnokokról

ELADÓ

(indokolatlannak t n en elkapja a vizet:) Hányszor mondjam még, hogy arról a versr l azt hittem, hogy rövidebb lesz.

BARÁT

Igen, és miért?

ELADÓ

Mert az a címe, hogy ŐEgy mondat a zsarnokságról  
Nem 50, nem 25, nem kettő, hanem egy.

BARÁT

(röhögve:) De a Walesi bárdokat akkor se szavalhatod  
el a karácsonyi ünnepen.

ELADÓ

Nyugi! (újra szavaló pózba vágja magát:) ŐArany János:  
A fülemüle.ő

BARÁT

Te tényleg nem vagy normális.

ELADÓ

Miért? Ez egy kedves, ártatlan vers egy nagy magyar  
költő t. l.

BARÁT

Ártatlan?

ELADÓ

Persze, hogy az. Figyelj!

(szavaló:)

ŐÉlt egy gazda: Pál barátom,  
S Péter, annak t. szomszédja=  
Róluk szól e rövid példa.

Péter és Pál (tudjuk) nyárban

Összeférnek a naptárban,

Könny nekik ott szerényenő

Megáruháni egy gyékényenő ő

(más hangon, Őkiszólósanő:)

í Mi ezen a provokatív?

BARÁT

Nem azt mondtam, hogy provokatív. De most már  
biztos vagyok benne, hogy nálad ez is az lesz. Hogy is  
folytatódik ez az ártatlan versike? ŐHanem a mi Péter-  
Pálunk háza körül mást találunk? ő Hm?

ELADÓ

Zenebonát, örök patvart,

Majd felfordítják az udvart=

Rossz szomszédság: török átok,

S k nem igen jó barátok.

BARÁT

Erről beszélek, apafej. A normális emberek ilyenkor  
szórakozni akarnak, és ünnepelni. Nem azt, hogy a  
fejükre olvassák, mekkora marhák. í Jó, hagyjuk! De  
nem engem fognak ezek után Peterson Sanyikának  
hívni.

Kopogás, a szokásos jel.

BARÁT és ELADÓ EGYSZERRE: Búj be!

BARÁT N :

Sziasztok. Te meg miért hordasz karácsonykor kokár-  
dát? És ha már olyan hülye vagy, hogy ezzel tiszte-  
legsz a megváltó születésnapján, akkor azt miért nem a  
bal oldaladra teszed, Peterson?

BARÁT

(röhögve) Megmondtam.

ELADÓ

Nem érdekeltek. Nem fogom szégyellni magam, mert  
egyesekkel ellentétben bennem még van némi nemzeti  
öntudat.

BARÁT N

(a barátához:) Ennek meg mi baja van? (az eladóhoz:)

Nem azért kell szégyellni magadat, mert magyar vagy,  
hanem azért mert azt se tudod, hogy miért viseltek  
kokárdát Pet fiék.

ELADÓ

(savanyúan) He-he-he. í .

BARÁT N

(az eladóhoz:) Na? Megvan az eredmény?

ELADÓ

(ha lehet, még jobban elkomorul) Meg van, hogy az a  
kékeres, szopott gombóc fej , romlott-dinnyeagyú szibé-  
riai ég szakadna rá vagy nyolcvanszor.

BARÁT

Milyen eredmény?

BARÁT N

(büszkén:) Csináltunk egy házi felmérést...

ELADÓ

( fejezi be a lány helyett a mondatot) í hogy megtud-  
juk: miért szopták be Kádárék amnesztia hazugságait a  
Őhazatelepülés pártiakó.

BARÁT

És miért?

ELADÓ

Mert honvágjuk van.

BARÁT

(gúnyosan felkiált) Aztakú-u-úí ! Bocs! Aztafrancba!!!

(túlzó gesztussal összecsapja a tenyerét) Apám! Hogy  
erre eddig senki nem gondolt egész Európában?! Nincs  
jobb dolgok, mint ilyen marhaságokkal foglalkozni,  
mikor még sehol nem állunk a holnapi karácsonyi party-  
val?

ELADÓ

Nem ez a baj. Az a baj, hogy szinte mindenkinél ugyanaz  
okozza a honvágyat.

BARÁT

És mi jött ki, miben nyilvánul meg az a fene nagy ma-  
gyar honvágy?

BARÁT N

Ne szemétkedj már velem! Abban reménykedtünk, hogy  
valami olyan, ami helyett majd kitalálunk mást, ami eny-  
híti a honvágyukat.

BARÁT

Az én honvágyam tárgya Szukics Magdi köldöke, de  
nyugi, maradok a Őnem haza települők közöttő, mert van  
egy olyan balsejtelmem, hogy azóta szült a Rajnák elv-  
társnak két gyereket és már nem olyan az a köldök, mint  
azon a Sztálin városi épít tábortban, azon az andalítóan  
szűnyogfelhős Duna parti éjszakán volt.

BARÁT N

Hülye.

BARÁT

Én is azt mondom. minek szül egy ilyen jó n gyereket  
annak az ostoba Rajnának, ahelyett, hogy kijött volna  
velem az Északi tengerhez romantikázni. í Ne röhögj!  
Komolyan beszélek, a jeges víz konzervál.

BARÁT N

(az eladóhoz) Mi jött ki? Mit hiányolnak a legjobban?

ELADÓ

A kaját.

BARÁT N

Az jó. Akkor már tudjuk, hogy mire költse a Klub a kará-  
csonyi keretet. Beszerezzük bármi áron, amit a legtöbben  
kívánnak. Mondtad nekik?

ELADÓ

Ez a baj, hogy mondtam. Valamivel rá kellett venni ket,  
hogy rendesen válaszoljanak a kérdéseimre.

BARÁT

Mi itt a baj? Tettünk annyi szívességet annak a Stock-  
holm ói nagykeresked nek, hogy nem fog pár koronán  
kukacoskodni.

ELADÓ

Tettünk. Ez nem pénzkérdés.

BARÁT

Hát akkor? Csak fel tudja hajtani az alapanyagokat egy ünnepi vacsorához.

ELADÓ

Nem tudja. Megpróbálta.

BARÁT

Ott követted el a legnagyobb hibát, öregem, hogy nem rám bízta a dolgot. Add meg a számát, majd én beszélek vele!

*Az eladó minden remény nélkül átad egy telefonszámot, a barát tárcsáz a pultban lévő telefonon.*

BARÁT

(*svédül*) Jó estét kívánok, éni . Hogy mi? í Elnézést, téves kapcsolat. God kväll, jag är...va? förlåt felnummer gu kväll, ja er...vá? förlöt, felnummer (*leteszi a telefonkagylót*) Mit szórakozol? Ez a Stockholmi Börtön száma.

ELADÓ

Te kérted.

BARÁT

Svensont letartóztatták? Mibe keveredett?

ELADÓ

Az a jó kérdés, hogy ŐMibe kevertük?ö

BARÁT

Ne marhulj már! Nem tartóztatnak le egy élelmiszer nagykeresked t, csak mert piros paprikát, vagy savanyú káposztát akar nagy tételben beszerezni a barátainak.

ELADÓ

Azért nem is.

BARÁT

(*gyanakodva:*) Mi jött ki azon a felmérésen?

ELADÓ

Mákos guba. í (*megvárja, míg a másik kett felfogja*) Pon-to-san. Kereskedelmi mennyiség kábítószert alapanyagot rendeltünk Svensontól, hogy enyhítsük a környék magyarságának honvágát egy kis mákos guba vacsorával.

BARÁT

És én még azt hittem, hogy a Szukics Magda feszes idomainál nincs reménytelenebb vágyalom egy külföldre szakadt magyar számára.

9. hangjel, ŐÉs én még azt hittem, hogy a Szukics Magda feszes idomainál nincs reménytelenebb vágyalomö 4. track (KARÁCSONYI DAL)

13. jel 9. KÉP KI

10. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy KIMENTEK A SZÍNR L) (KARÁCSONYI KI)

NARRÁTOR

Hát igen, akkoriban még nem a Túró Rudi volt a legértékesebb anyaországi valuta. Ez után a jelenet után már talán jobban érthet , hogy a Pöttyös Rudi gyártója miért vezette be a piacra pár éve a Mákos Túró Rudit. í . Mindenestre, bár jó páran éltek a Magyar Kormány által felkínált lehetőséggel, és hazatelepültek, sokan maradtak, de még többen jöttek az évek során, és mindig voltak olyanok, akik a változó id kben is életben tartották a Lundi Magyar Kulturfórumot.

(itt is pár fotó a kivetít n pár ismer m vészr l, akik megfordultak Lundban)

14. jel 10. KÉP

(70-es évek fellép I.)

15. jel 11. KÉP

(70-es évek fellép II.)

16. jel 12. KÉP

(80-es évek fellép )

í Ahogy enyhült a diktatúra, úgy lett egyre szorosabb a kapcsolat az anyaországgal. Számos m vészr érkezett

Budapestre l és Magyarország különböző tájairól Lundba, hogy egy-egy felejthetetlen estével ajándékozza meg tagokat. Majd a történelem megint közbeszólt, í 17. jel 13. KÉP

(falurombolás)

El ször a Chausescu-rezsim magyarelles politikája zött ide megannyi magyart, majd pár évre rá, olyasmi történt, amire korábban még gondolni se mert egy magyar se. Se itt Lundban, se a Duna-Tisza közén, de sehol a nagyvilágban.

18. jel

14. KÉP

(RENDSZERVÁLTÁS)

*Géza érkezik a kezében a hangszerével, tipikusan 00-es évekbeli ruhában (kötött pulóver, színes zakó, márványfarmer J ),.. és el adja Cseh Tamás Illegalitás cím dalát.*

19. jel 14. KÉP KI ó MIKOR GÉZA KIMEGY NARRÁTOR

A kommunisták nem vonultak ugyan illegalitásba, de most már legalisan lehetett utazni bármikor az anyaország és Lund között. Ez mindent megváltoztatott. Ráadásul a technika fejlődése is közelebb hozta a magyar kultúra minden szegmensét.

A technika megkönnyíti az életünket, ám egy olyan korban, amikor minden felgyorsul, és többé vagy kevésbé szinte minden tevékenységünk az internethez köthet , akkor jóval nehezebben mozdulunk ki otthonról a szabad id nkben. Egy ilyen korszakban, f leg annak az elején enyhén szólva nem könny feladat id r l id re összerántani az embereket egy kulturális rendezvényre. És igen, az ilyen korszakokban általában nemcsak cégek, szakmák, foglalkozások sz nnek meg, hanem gyakran a legnemesebb hagyományokkal rendelkező szervezetek is. Nem az egyik pillanatról a másikra, hanem szep lassan. Az érdekl és hiánya miatt. Szerencsére, vagy talán nem is a vakszerencsének köszönhető en a Lundi Magyar Kulturfórum-nak sikerült elkerülni ezt a véget. Hogy miért? Nézzünk meg most ezt az utolsó jelenetünket, ami nem konkrétan Lundban játszódik, hanem Őcsakö egy hasonló, egy elképzelt svéd településen. --- és ahogy ilyenkor mondani szokták: Őminden valós személyekkel vagy eseményekkel való hasonlatosság csak a véletlen m ve vagy eseményekkel való hasonlatosság csak a véletlen m veö

4. JELENET

11. hangjel, Ővagy eseményekkel való hasonlatosság csak a véletlen m veö 5. track (SZINEZD ÚJRA)

20. jel 15. KÉP

(ÜRES TEREM ZÁSZLÓVAL)

*a kivetít n egy helyi stílusú kultúrház el adó terme. két nyelv felirattal. piros fehér-zöld zászlóval: Ő1848 március 15 . TISZTELET A H SÖKNEKö Respekt för hjältarna*

*Egy régi fejhallgatót és egy walk mant- hordó n t látunk, aki elpakolatja a rendezvény nyomait,..*

12. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy RITA BEJÖN A SZÍNRE) (SZINEZD ÚJRA KI)

*í miközben énekel, ami viccesen hat, mivel csak hallható, a kíséret csak az fülébe ivölt. ŐA mez k útját járom én, / A gyarak súlyát hordom én. / Bárki vessen követ rám: / Ez itt az én hazám.ö*

N :

Na, jó. De melyik? (nevet a magának mondott poénján)

Őszreveszi, hogy telefonon hívják. (egy 10 évvel

ezel tti nyomógombos Ericson)

N :

Szia, Szilvi! Mióta rezegsz a zsebemben? í Bocsi.  
í .Igen, ép a Pet fi Dzsembori nyomait próbálom  
eltüntetni í . Ne is mond! Megint úgy kongott a te-  
rem, mint Pesten az Ázsia Center karácsony után. í .  
(*nevetve, év dve:*) Nem bujkál semmi a hangomban,  
ha lenne valaki, akkor se kötnék mindent az orrod-  
raí . Persze, megnézem, cuki vagy! í De közben ne  
tedd le! El kell mondanod, milyen az id nálatok. í .  
(*elindul kifele, távoztában halljuk a hangját:*) Hol  
vagy? Buszon? Mit mondtak be? Milyen megálló?  
šBazilika?ö Várj! Ne segíts: 9-es busz.

*Egy férfi érkezik, mikor a n kilép a színr l, a másik  
irányból, miközben is telefonál, s is egy régi nyo-  
mógombossal, de Nokiával.*

FÉRFI

Nem, Lajos bácsi, nem direkt hagyta itt azt a nap-  
lótí . Jó, akkor  
štagsági könyvető í .Nem szóltál, hogy hozzam el.  
Mond meg Teri néninek, hogy egy félóra és otthon  
vagyok. í (*nevet*) Nem. Nem az elnökségi jelöltet  
bámultam egész este, hanem a nagyszer m sorotokat  
figyeltem. (*nevet*) Igen, Teri néni, egy igazi kerít ,  
és nem, én tényleg nem tudok jól hazudni.í (*közében  
keresgél*) Biztos, hogy itt van ez a könyv? Én itt ne  
látok semmit.. í Jó, megnézem az asztal alatt is.  
*Mikor lehajol az asztal alá, a n pont akkor érkezik  
vissza, és tovább takarít, majd újra elkezdi egyre va-  
dabban énekelni, mert azt hiszi, hogy egyedül van. A  
férfi mosolyogva nézi. A n , már táncol, és mikor for-  
dul, akkor látja meg, hogy ott áll közvetlenül el tte a  
jól szórakozó férfi.*

N

Mióta állsz itt?

FÉRFI

Elnézést! Már itt se vagyok. Várnak. Csak valami  
tagsági naplóért küldtek vissza.

N

Ki? A Lajos bácsi?

FÉRFI

Igen, . Én vagyok az unokaöccse.

N

Tudom

FÉRFI

(*széles mosoly*) Tényleg?

N

Nem. Hazudtam. Ez a két dilim van: szeretek magam-  
ból hülyét csinálni, és szeretek rögtön utána jókép ,  
pofátlan idegeneknek hazudozni.

*A férfi felnevet.*

N

Örülök, hogy jól szórakozol. í (*el veszi az összepa-  
kolt cuccok közül a naplót, és átadja*) Tessék.

FÉRFI

Köszönöm.

*Csend. Egészen közel állva nézik egymást.*

N

Hogy tetszik Svédország? Csak a napokban érkezted,  
nem?

FÉRFI

Szóval, mindent tudsz rólam. Nem gondoltam volna,  
hogy az öreg ilyen pletykás.

N

(*pikírten*) Pedig, jobb, ha beletör dsz: egy ilyen hely  
miatt hagyta ott Magyarországot: mi itt így élünk.

Mindenki mindenkit kibeszél, nincs is más dolgunk.

*Csend, a férfi egy kicsit hátrébb lép.*

N

Bocs. Csak egy kicsit ki vagyok.

FÉRFI

Az el bb nem úgy láttam.

N

(*zavarba jön*) Mindegy.

FÉRFI

Az este miatt?

N

Nem érdekes.

FÉRFI

Pedig egész jó volt.

N

Elég rosszul hazudsz.

FÉRFI

Ezt már mástól is megkaptam. De tényleg nem volt olyan  
szörny . Tök jó fellép ket szerveztetek.

N

Akik többet nem jönnek még egyszer. Révülök lehet  
ilyen üres néz térnek produkálni magukat.

FÉRFI

Ez most így jött össze.

N

Nem mondta a nagybátyád, hogy egy ideje már szinte  
több a szervez , mint a vendég?

FÉRFI

De mondta, és azt is, hogy át kellene kéne már vennie t le  
a fiataloknak a stafétát.

N

(*felnevet*) Szóval, nem azért bámultál az egész m sor  
alatt, mert tetszem, hanem csak Lajos bácsi kért meg,  
hogy segíts rám sózni az elnökségi tagságot.

FÉRFI

(*nevetve*) Ha így lenne, már rábeszéltelek volna.

N

Hát nem vagy az szerény típus.

FÉRFI

A szerény fiúkat szereted?

N

Sose tudnál rábeszélteni. Még arra se, hogy komolyan bele-  
gondoljak.

FÉRFI

Ha legalább arra ráveszlek, hogy belegondolj, eljössz ve-  
lem vacsorázni?

N

Nem azt mondtad, hogy indulnod kell? Tudod: švárnakö,  
meg ilyenek.

FÉRFI

Egy perc alatt rábeszéllek.

N

(*nevet*) Kizárt.

*A férfi határozottan, de mosolyogva két széket szembe állít  
egymással, játékosan megfogja a n kezét, és leülteti ma-  
gával szembe, majd elindítja a stopperóráját a mobil tele-  
fonján.*

N

Tetszik, hogy szereted a lehetetlen küldetéseket.

FÉRFI

Ne már! Teljesen egyértelm , hogy a szíved szerint ezt a  
kulturáforumosdit nyomnád egész nap. Csak el kellene  
határoznod magad.

N

Az nem elhatározás kérdése. Már évek óta mindenkire  
megpróbálják rászózni, hogy vezesse a klubbot. Azért nem



vállaltuk el, mert nincs semmi értelme.

FÉRFI

Nem úgy nézel ki, mint aki úgy gondolja, hogy semmi értelme.

N

Itt voltál! Láttad! Az embereket már nem érdekli a politika, meg a politikai üldözöttek, se a magyarkodás.. Akit meg érdekel, az megnézi a neten. Te lejöttél volna, ha nem a nagybátyád kér meg rá?

FÉRFI

szintén? Nem. í De te magadtól jöttél. í És itt maradtál.

N

Az mindegy. Én már teljesen más miatt vagyok Svédországban, mint az öregek.

FÉRFI

Mint ahogy azok a magyarok is, akik eljőnének, ha másfajta programokat szerveznének. nem hiszem, hogy nem gondoltál még rá.

N

k nem én vagyok.

FÉRFI

De jobban ismered ket, mint Lajos bácsi.

N

Ez nem ilyen egyszer . ennek az egyesületnek megvanak a hagyományai.

FÉRFI

Mi bajod a hagyományokkal? Azok csak arra valók, hogy tudd: az emberek igenis megtöltik a termet, ha azt kapják, ami nekik fontos. Azokat a programokat, amik neked fontosak. Neked, mi a fontos?

N

Hát nem a rég halott h sök, hanem a családom, a gyerekeim, és az, hogy megmaradjai (hirtelen elneveti magát) Holnap este 7-kor végzek, és az olasz kaját szeretem.

FÉRFI

(széles mosollyal) Nagyon nemzetietlen.

N

De ha nem hozol Túró Rudit, semmi esélyed.

FÉRFI

És ha most is van nálam? (el vesz pár Túró Rudit)

Nevetnek. Csók.

13. hangjel, šnevetnek, csókő NULLÁRÓL LASSAN FELHANGOSODIK 5. track (SZINEZD ÚJRA)

14. HANG JEL (hirtelen leáll, ahogy KIMENNEK A SZÍNRE L) (SZINEZD ÚJRA KI)

21. jel 15. KÉP KI

NARRÁTOR:

Szóval, napjainkra a Lundi Magyar Kultúrfórum szerepe megváltozott, de csak annyira, amennyire a világ változott körülöttünk. Ennek a klubnak a legfontosabb hagyománya az, aminek a megszületését is köszönheti: az šellenállásó. Akkoriban a tagok a politikának, a kommunistáknak, a diktatúrának álltak ellent, ma annak, hogy elszigetel djünk, annak, hogy ne veszítsük el azokat az értékeket, amik összekötnek minket. Ezért lett mára a Lundi Magyar Kultúrfórum egy gyerekközpontú, családbarát klub, ahova jó hazajönni. Hogy most változásról és nem megsz nésr l beszélünk, mindez az alapítás óta eltelt id összes elnökének, í í í í í .í í .í ..-nek, í í í í í .í í .í ..-nek, í í í í í .í í .í ..-nek, és í í í í í .í í .í ..-nek, az elnökségi tagoknak és természetesen a helyi magyar közösség minden tagjának köszönhet í .

15. HANG JEL šhelyi magyar közösség minden tagjának köszönhet ö 6. track (MAGYARORSZÁG ALAP)

22. jel 16. KÉPI JEL: VIDEO: SZÖVEG A MONITORON

NARRÁTOR ZENE ELKEZSÉSEKOR MÉG FOLYTATÓDIK:

Mert 60 év után is ugyanazok a Kultúrfórum céljai: segíteni a tagokat abban, hogy svéd állampolgárként, mégis büszkén tartozzanak a magyar közösséghez, és ápolják annak kulturális örökségét.

í majd Adri érkezik mai ruhában (mikrofonnal a kezében), és elkezd énekelni a dalt, a többi szerepl bekapcsolódik, majd reményeink szerint a refrénre a néz k is.

23. jel 16. KÉPI JEL KIKAPCSOLÁS

A szám végén, meghajlás, taps,

Vége

## A FeR Produkcióról

[www.ferprdukcio.hu](http://www.ferprdukcio.hu)

A csapat legrégebbi magját a korábbi Új Reneszánsz Színház színészei alkotják. Nevét e színház egyik alapítójáról, Fejes Ritáról (FeR) kapta a nevét, áthallással a fair szóra, mely valóban minden tekintetben egyik törekvésük minden területen. Interaktív produkcióinkkal és emberismeret tudást fejleszt krimi játékaikkal váltak ismertté a céges rendezvények területén itthon és már külföldön is. A csapat 2013-ban 6 díjat nyert a Los Angelesi Nemzetközi Web Sorozat Fesztiválon *Chaplina boldogságpírulái* c. vígjáték sorozattal. Korábban Angliában angol játszották a nagyközönségnek Molnár Ferenc: Az Ördög és Christopher Hampton: Emberbarát c. drámáját. Ma a csapat harminc színésszel egyedi színházi és filmes felkéréseken is dolgozik megszokott eladásai mellett.

